

**NACIONALINĖS MOKĖJIMO AGENTŪROS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
2022 METŲ ŽEMESNIOJO LYGIO
BIUDŽETO VYKDYMO AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) yra biudžetinė įstaiga, įgyvendinanti valstybės politiką Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui pavestose valdymo srityse, administruojanti Europos Sąjungos (toliau – ES) ir valstybės biudžeto paramos žemės ūkiui, kaimo plėtrai ir žuvininkystei lėšas bei atliekanti jų mokėjimo ir kontrolės funkcijas.

Pagrindinės NMA funkcijos yra: priimti sprendimus dėl paramos iš Europos žemės ūkio Garantijų fondo (toliau – EŽŪGF), Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (toliau – EŽŪFKP), Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo suteikimo, paramos finansavimo nacionalinės paramos lėšomis, atlikti lėšų panaudojimo kontrolę ir finansuojamų projektų įgyvendinimo priežiūrą, vykdyti mokėjimus paramos gavėjams, priimti sprendimus dėl skolų susidarymo ir vykdyti skolų išieškojimą, tvarkyti valstybės biudžeto ir ES paramos lėšų apskaitą, teikti ataskaitas Europos Komisijai (toliau – EK) bei kitoms kontroliuojančioms institucijoms.

Paramos lėšos administruojamos pagal šias programas:

- 15.001. Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo programa;
- 15.002. Žemės ūkio ministerijos valdymo programa;

Šių programų tikslas – užtikrinti valstybės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai ir ES paramos žemės ūkiui, kaimo plėtrai ir žuvininkystei priemonių finansavimą.

NMA vykdomos programos „Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo programa“ (valstybės funkcija 04.02.01.04) tikslas – užtikrinti NMA išlaikymą ir jai pavestų funkcijų vykdymą.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje NMA neturėjo mokėtinų sumų, kurių apmokėjimo terminas yra suėjęs.

Per 2022 metus NMA panaudojo 995 397,4 tūkst. Eur asignavimų (93,5 proc. skirtų asignavimų), iš jų pagal programą „Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo programa“ (valstybės funkcija 04.02.01.04) panaudojo 13 996,7 tūkst. Eur asignavimų (99,8 proc. skirtų asignavimų).

Asignavimų panaudojimas per 2022 metus pagal patvirtintas programas:

					(tūkst. Eur)
Programos kodas	Programos pavadinimas	Ataskaitinio laikotarpio planas, įskaitant patikslinimus, tūkst. Eur	Ataskaitinio laikotarpio panaudojimas, tūkst. Eur	Nepanaudota suma, tūkst. Eur	Įvykdymo %
1	2	3	4	5	6
15.001.	Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo programa	1 061 957,5	993 818,6	68 138,9	93,6
15.002.	Žemės ūkio ministerijos valdymo programa	2 071,0	1 578,8	492,2	76,2
	IŠ VISO:	1 064 028,5	995 397,4	68 631,1	93,5

Asignavimų nepanaudojimo priežastys nurodytos ataskaitoje „Biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius ataskaita“ (Forma Nr.3).

Per ataskaitinį laikotarpį NMA neturėjo asignavimų ekonomijos pagal patvirtintas programas.

2022 m. gruodžio 31 d. banko sąskaitose esančios lėšos sudarė 955 935,31 Eur, iš jų: 706 061,29 – į valstybės išdo sąskaitas grąžintinos einamųjų metų biudžeto lėšos (2023 m. sausio 1-10 d.), 249 257,06 Eur – iš paramos gavėjų susigrąžintos ankstesnių metų neteisėtai išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus lėšos (skolos/baudos/palūkanos), kurios bus grąžintos į valstybės išdo sąskaitas vadovaujantis Grąžintinų

lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio fondų priemones, administravimo taisyklėmis ir 616,96 Eur - pareiškėjams gražintinos klaidingai pervestos lėšos. Nuo 2013 metų yra išaldytos BAB Ūkio bankas valstybės biudžeto lėšos - 4 726 329,02 Eur. Tarptautiniams projektams, kuriuose dalyvauja NMA, vykdyti skirtos tarptautinės finansinės paramos lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudaro 141 784,70 Eur. Biudžetinių lėšų sąskaitose likučiai metų pradžioje ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pateikiami Pažymoje apie valstybės biudžeto, bendrojo finansavimo ir Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšų likučius asignavimų valdytojų ir biudžetinėse sąskaitose (kasoje, kortelėse).

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje NMA neturėjo praėjusiais metais nepanaudoto lėšų likučio, kuris ataskaitiniais metais buvo įskaitytas į nuo metų pradžios gautus asignavimus, o taip pat biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti.

Per 2022 metus NMA patyrė 532,05 Eur neplanuotų netinkamų finansuoti ES fondų ir (arba) kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis išlaidų, kurios buvo apmokėtos iš valstybės biudžeto lėšų. Detali informacija apie netinkamų finansuoti išlaidų atsiradimo priežastis, programas, sumas, finansavimo šaltinius nurodyta pažymoje „Informacija apie įgyvendinant iš Europos Sąjungos ir (arba) kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų bendrai finansuojamus projektus padarytas išlaidas, atsiradusias iš valstybės biudžeto lėšų apmokėjus neplanuotas netinkamas finansuoti Europos Sąjungos ir (arba) kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis išlaidas“.

Direktoriaus pavaduotojas,
pavadojantis direktorių

Tomas Orlickas

L. e. p. Finansų ir apskaitos departamento
direktorė

Dainora Plepytė - Žavrid